

Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid

Haarlem 2023 - 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Missie en visie:	4
Visie:.....	4
Missie:	4
3. Omgang met grote risico's	5
3.1 Fysieke veiligheid.....	5
3.2 Sociale veiligheid	8
3.3 Gezondheid	9
4. Omgang met kleine risico's	13
5. Risico-inventarisatie	14
5.1 Protocollen en Werkinstructies	14
6. Grensoverschrijdend gedrag	15
7. Vier ogen principe & Achterwachtregeling:	15
8. EHBO regeling	16
9. Beleidscyclus	16
10. Communicatie en afstemming intern en extern	18
11. Ondersteuning en melding van klachten	18
Externe klachtenprocedure	19
12. Meldcode Kindermishandeling	19
Bijlage 1: protocollen	21
Bijlage 2: Risico inventarisatie	21
Bijlage 3: Ontruimingsplan & Plattegrond	21
Bijlage 4: Huisregels	21

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Buitenschoolse opvang De Knutselkookclub. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze buitenschoolse opvang werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Om tot dit beleidsplan te komen moeten verschillende maatregelen ervoor zorgen dat de veiligheid en gezondheid van de kinderen, ouders en medewerkers zoveel mogelijk gewaarborgd worden.

Sajonara Prika is eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerker(s) zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal dit plan samen met de medewerker(s) regelmatig geëvalueerd worden tijdens werkoverleggen en indien gewenst aanscherpt, c.q. bijgesteld worden. Dit om de kwaliteit zo hoog mogelijk te houden.

2. Missie en visie:

Visie:

BSO De Knutselkookclub staat voor gezelligheid, persoonlijke aandacht, een ongedwongen en een huiselijke sfeer, die zoveel mogelijk aansluit bij de wensen van ouders en de behoefte van het kind.

Tijdens de BSO middag gaan de kinderen (onder begeleiding) zelf aan de slag om avondeten te maken. Vervolgens gaan de kinderen gezamenlijk eten en na het eten kunnen de kinderen opgehaald worden.

Als de kinderen uit school komen krijgen ze wat te eten en te drinken. Zo zal elke middag gestart worden met een moment waar de kinderen hun verhaal kwijt kunnen. Voor we beginnen met het koken is er de tijd om lekker samen te spelen, te knutselen of buiten te spelen. Ook kunnen de kinderen rustig een boekje lezen.

Missie:

We zorgen voor een verantwoorde, professionele BSO, waarin ieder kind zich veilig voelt en zich optimaal verder kan ontwikkelen. Het kind wordt gestimuleerd, zowel individueel als in groepsverband en de sociale contacten worden bevorderd.

Dat betekent dat we ervoor zorgen dat we de kinderen:

- Een gevoel van emotionele veiligheid bieden (ervoor zorgen dat ze zich prettig voelen, het naar hun zin hebben).
- De gelegenheid geven om de persoonlijke competenties te ontwikkelen (ontwikkelen van zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, smaak, kooktechniek en creativiteit).
- De gelegenheid geven om de persoonlijke competenties te ontwikkelen (oefenen van sociale kennis en vaardigheden, zoals communicatie, samenwerken, andere helpen en omgaan met conflicten).
- De gelegenheid geven om zich waarden en normen eigen te maken (de cultuur van de samenleving).

- Daarnaast hebben we een missie op voedingsgebied. We koken in thema maanden en maken alles vanaf de basis. Dus pasta wordt gemaakt van bloem, ei en een pastamachine. Zo zien de kinderen waar eten vandaan komt en hoe het gemaakt wordt. De kinderen proeven veel en zullen leren dat gezond eten leuk is om te maken en lekker is om te eten.

3. Omgang met grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën:

1. Fysieke veiligheid
2. Sociale veiligheid
3. Gezondheid

Per categorie hebben we maximaal 4 belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn genomen om het risico tot het minimum te beperken.

3.1 Fysieke veiligheid

Ten aanzien van de fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- (Voedsel)vergiftiging
- Verbranding
- Vallen tegen obstakels
- Snijwonden

De maatregelen die we genomen hebben bij vergiftiging zijn:

- Vluchtige stoffen zoals vernis, chloor worden alleen gebruikt op plaatsten waar geen kinderen aanwezig zijn.
- Schoonmaakmiddelen en andere giftige stoffen worden buiten bereik van de kinderen bewaard.

- Echte schoonmaakwerkzaamheden (waarbij schoonmaakmiddel gebruikt wordt), worden gedaan wanneer de kinderen niet aanwezig zijn.
- Medicijnen worden bewaard buiten bereik van kinderen (indien nodig in de koelkast).
- We werken volgens het protocol hygiëne.
- We dragen altijd zorg voor een goede handhygiëne.
- We werken met schoon keukenmateriaal in een schone werkomgeving.
- We gebruiken verse ingrediënten.
- We checken de producten in de koelkast en voorraadkast regelmatig op houdbaarheid en maken deze met regelmaat schoon.
- We bergen gekoelde producten na aflevering of aankoop meteen in de koelkast op.
- We bewaren gekoelde producten onder 7°C.
- We halen producten zo kort mogelijk voor gebruik uit de koelkast.
- We controleren de houdbaarheidsdatum voor gebruik.
- In de risico-inventarisatie is bij actieplan nr. 2 ook beschreven wat te doen bij een kind dat vergiftiging oploopt.

De maatregelen die we genomen hebben bij verbranding zijn:

- Er worden geen kinderen op schoot genomen wanneer er koffie of thee wordt gedronken.
- Er worden geen kaarsen gebrand.
- Kopjes met hete dranken worden buiten bereik van de kinderen geplaatst.

Tijdens het koken:

- Leggen we de kinderen goed uit welk gedeelte van de pan heet wordt en welk gedeelte niet.
- Kinderen jonger dan 8 jaar mogen niet koken bij het gasfornuis.
- We lopen nooit weg bij het vuur.
- We laten de steel van de pan niet uitsteken zodat niemand er tegenaan kan lopen.
- We spelen niet bij het vuur.
- Bij het koken op de kookplaat is altijd een begeleider aanwezig.

- Afgieten van kokend water gebeurt ALTIJD door een begeleider.
- Er is altijd iemand aanwezig in het bezit van kinder-EHBO.
- De EHBO doos is altijd goed gevuld met benodigde spullen.
- Kinderen vanaf 8 jaar mogen met de grotere messen werken, kinderen onder de 8 jaar gebruiken alleen “kiddykutters”(speciale kindermessen) of aardappelschilmesjes. Hierbij gebruiken we, indien nodig, de speciale beschermingshandschoenen.

De maatregelen die we genomen hebben bij vallen tegen obstakels zijn:

- Een speeltoestel wordt gebruikt waarvoor het bedoeld is.
- We mogen elkaar niet duwen.
- We klimmen niet op en over de hekwerken buiten.
- We dweilen eventueel gespat water meteen van de grond.
- We leggen de kinderen uit dat het water in de wasbak moet blijven.

De maatregelen die we genomen hebben het snijden met een met of schiller:

- We leggen kinderen goed uit hoe het snijden van ingrediënten het veiligste gaat (tussen een boogje van je vingers. Van je afschillen. Niet wijzen met een mes. Niet lopen met een mes in je handen.).
- Bij het snijden van de ingrediënten is altijd een begeleider aanwezig.
- Er is altijd iemand aanwezig in het bezit van kinder-EHBO.
- De EHBO doos is altijd goed gevuld met benodigde spullen.
- Kinderen vanaf 8 jaar mogen grotere messen gebruiken, tot 8 jaar gebruiken de kinderen enkel “kiddykutters“ of smeermessen. Indien nodig gebruiken we de speciale beschermingshandschoenen, bijvoorbeeld bij het gebruik van een rasp of dunschiller. We bergen alle scherpe keukengerei en gevaarlijke apparaten na gebruik goed op.

3.2 Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

1. Grensoverschrijdend gedrag
2. Kindermishandeling
3. Vermissing

De maatregelen die we genomen hebben bij grensoverschrijdend gedrag:

- Alle medewerkers zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag en hebben een passende opleiding.
- Omgangsvormen zijn vastgelegd (zie huisregels in de bijlage).
- Goed signaleren.
- Goed melden.

De maatregelen die we genomen hebben bij kindermishandeling zijn:

- Alle medewerkers zijn op de hoogte van de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Medewerkers weten bij wie ze terecht kunnen.
- Tijdens overleggen is altijd ruimte om vermoedens of signalen te bespreken en hier indien nodig actie op te nemen.
- De filiaalmanager heeft de app Meldcode Kinderopvang op de telefoon.

De maatregelen die we genomen hebben bij vermissing zijn:

- Houd altijd de presentielijst bij, zodat je weet hoeveel kinderen aanwezig zijn.
- Houd altijd toezicht als de kinderen buiten spelen (met uitzondering van kinderen boven de 8 jaar met toestemming van ouders).
- Het hek rond de buitenspeelplaats is standaard dicht.

- Mocht er toch een kind vermist zijn dat wordt de het protocol vermissing kind opgevolgd (zie bijlage 1).

3.3 Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

1. Ziektekiemen
2. Buiten milieu
3. Binnen milieu

De maatregelen die we genomen hebben m.b.t. de overdracht van ziektekiemen zijn:

- Handhygiëne, was je handen:
  - Voor het aanraken en bereiden van voedsel.
  - Voor het eten of helpen bij het eten.
  - Voor wondverzorging.
  - Voor het aanbrengen van zalf of crème.
  - Na hoesten, niezen en snuiten.
  - Na toilet gebruik.
  - Na contact met speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed.
  - Na schoonmaakwerkzaamheden.
- We maken de ruimte dagelijks na het gebruik volledig schoon; afwas, vegen, zuigen dweilen, toiletten, vuilnis buiten zetten. Zodat we een schone werkruimte hebben.
- We halen alles kort van tevoren uit de ijskast zodat de kans op bedorven eten klein is.
- We controleren altijd de houdbaarheidsdatum om te waarborgen dat eten nog bruikbaar is. Ter voorkoming van voedselvergiftiging.
- We zorgen dat eten dat overblijft goed verpakt en indien nodig, gekoeld bewaard wordt. Zodat het niet bedorven raakt.
- We ruimen eventuele uitwerpselen van ongedierte direct op, zodat kans op aanraking hiermee en eventuele besmetting zich niet voordoet.
- We gebruiken verse producten om bedorven voedsel te voorkomen.

- We bewaren gekoelde producten onder de 7°C, zodat ze goed en vers blijven.
- We bergen gekoelde producten na aankoop meteen op in de koelkast zodat ze goed blijven.
- Als voedselvergiftiging zich voordoet, nemen wij zo snel mogelijk contact op met een huisarts. Proberen we te traceren welk voedingsmiddel ervoor gezorgd heeft dat het kind de voedselvergiftiging heeft opgelopen. Dit gooien we dan uiteraard weg en we letten extra op de andere kinderen die ook in contact zijn geweest met dit voedingsmiddel.

De maatregelen die we genomen hebben bij buitenmilieu zijn:

- Tel voordat je naar buiten gaat de kinderen, zodat je zeker weet dat je niemand mist.
- De kinderen mogen niet op de hekken/omheining klimmen ter voorkoming van nare valpartijen.
- Houd altijd toezicht als de kinderen buitenspelen (jonger dan 8 jaar) zodat niemand kwijtraakt, onverstandige dingen doet.
- Kinderen worden op zonnige dagen ingesmeerd met zonnelotion van minimaal factor 30 voordat ze naar buiten gaan tegen verbranding. Dit wordt regelmatig herhaald zodat de huid goed beschermt blijft.
- Als de temperatuur boven de 30 graden Celsius is blijven we tussen 12.00 uur en 15.00 uur. Binnen omdat de zon dan op z'n felst is en risico op verbanding daardoor groot is. Als er voldoende schaduwplekken zijn, mag er wel in de schaduw gespeeld worden.
- Op warme dagen wordt er extra drinken aangeboden ter voorkoming van uitdroging.
- Bij hoge temperaturen worden de activiteiten aangepast, inspanning of activiteiten waar veel energie voor nodig is kan zorgen voor oververhitting.
- Bij kou kleden we de kinderen warm aan (sjaal, muts en wanten) zodat de kinderen niet onderkoelt raken.
- We blijven bij kou niet te lang buiten ter voorkoming van onderkoeling.
- Als we naar de speeltuin gaan zorgen we ervoor dat we voor de zekerheid een theedoek mee nemen om de glijbaan mee droog te vegen ter voorkoming dat de glijbaan glad is na regen.

De maatregelen die we genomen hebben m.b.t. het binnenmilieu zijn:

- Er mag niet met speelgoed of eten worden gegooid ter voorkoming dat het tegen iemand aan komt die zich vervolgens bezeerd of vies wordt.
- De pedagogisch medewerkers controleren zelf regelmatig het speelgoed, knutselmateriaal en keukengerei, bij mankementen, scherpe uitsteeksels of andere dingen waaraan kinderen zich kunnen bezeren omdat het apparaat niet naar behoren werkt, wordt het weggegooid.
- Speelgoed, keukengerei of knutselmateriaal dat niet veilig is (stuk, beschadigd, losse stiksels of touwtjes) wordt gerepareerd of weggegooid.
- We rennen niet in de gebruikte ruimtes, de vloeren kunnen glad zijn en bij een valpartij kan iemand zich bezeren.
- We ruimen alles netjes op, een schone ruimte werkt voor iedereen prettiger en overzichtelijker.
- Een keer per maand maken we de ovens schoon.
- De magnetron wordt na gebruik schoongemaakt.
- We zetten bij het koken de afzuigkappen bij de kookplaat aan zodra we koken, voor voldoende ventilatie.
- We zetten de thermostaat van de verwarming/ airco nooit hoger dan 20 graden Celsius.
- Zodra er niemand in het pand aanwezig (bijvoorbeeld in de nacht) is wordt de thermostaat van de verwarming/ airco teruggedraaid naar 15 graden Celsius.
- Er is altijd iemand aanwezig met kinder-EHBO om een kind te helpen als hij zich bezeert.
- De EHBO-doos is altijd gevuld met voldoende spullen.
- Voor het koken en bereiden van eten wassen wij onze handen.
- Na koken of bereiden van eten wassen wij onze handen en tussen door wassen wij onze handen nadat onze handen in aanraking zijn geweest met rauw ei, vlees of vis of wanneer de handen erg vies geworden zijn.
- We leggen kinderen goed uit hoe attributen gebruikt moeten worden ter voorkoming van verwondingen.
- Er is tijdens het koken altijd een pedagogisch medewerker aanwezig om erop te letten dat alles goed gaat en niemand zich bezeert.

- We leggen kinderen tijdens het werken met pannen goed uit welk gedeelte warm wordt en welk gedeelte niet om te voorkomen dat ze zich branden.
- Kinderen jonger dan 8 jaar mogen niet koken bij het fornuis te voorkoming dat ze zich branden.
- We lopen nooit weg achter de kookplaat aangezien onbewaakt hitte gevaarlijk kan zijn.
- We laten de steel van een pan niet uitsteken zodat er niet tegen aan gelopen kan worden en iemand de inhoud van de pan over zich heen krijgt.
- Bij het koken van is er altijd een begeleider aanwezig om ervoor te zorgen dat het veilig blijft en niemand zich bezeert.
- Er wordt niet gespeeld bij de kookplaat om gevaarlijke situaties te voorkomen.
- Als er water spat op de vloer wordt dit weg gedweild ter voorkoming van een gladde vloer waarover uitgegleden kan worden.
- Als er zich tevergeefs alle preventieve maatregelen toch verbranding voordoet, zullen wij zo snel mogelijk de ernst van de verbranding bekijken. Meteen proberen wij het stuk huid onder de koude kraan te doen en bij ernstige gevallen zullen wij een arts bellen om de beste gang van zaken te bespreken.
- Tijdens het schoonmaken en stofzuigen zetten we de deur naar buiten open.
- Als er iemand aankomt op de club 's ochtends zet diegene de deur minimaal een kwartier open.
- We gebruiken dichte kasten en potten en tafels die makkelijk uit elkaar te schuiven zijn zodat er goed schoon gemaakt kan worden.
- We maken elke dag schoon op dezelfde manier (alle tafels, stoelen en aanrechten afnemen, gasplaten afnemen, wc schoonmaken, vegen, stofzuigen, dweilen).
- We maken pas schoon als de kinderen weg zijn.
- Een keer per week komt er een schoonmaker om alles grondig schoon te maken
- Tijdens het schoonmaken proberen we de deur open te zetten (tenzij het bijvoorbeeld hard regent).
- We gebruiken allesreiniger, geen luchtverfrissers of schoonmaakspray 's in de buurt van de kinderen.
- De planten worden wekelijks verzorgd.

- We hebben een thermometer in de ruimte waar de kinderen verblijven.
- Deze proberen we altijd te reguleren naar een temperatuur van rond de 20 graden.
- Als er veel kinderen aanwezig zijn zetten we de deur (indien mogelijk) open.
- We hebben zonnewering en indien de zon laag staat doen we deze dicht.
- Als het binnen te warm is en buiten kouder, zetten we de deur open. Daarbij hebben we ook een airco die we aan kunnen zetten.

4. Omgang met kleine risico's

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden.

Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed of keukengerei voorkomen. Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond of iets degelijks kan gebeuren.

Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid.
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen.
- Het vergroot sociale vaardigheden.

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan.

Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens speelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en keukengerei, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk.

5. Risico-inventarisatie

Ieder nieuw seizoen (september) bespreken we het beleidsplan veiligheid en gezondheid met alle medewerkers van het Knutselkookclub filiaal. We lopen kritisch door het pand heen en bespreken of er nieuwe risico's zijn. Aan de hand van deze inventarisatie maken we (indien nodig) een actielijst die zo snel als mogelijk uitgevoerd zal moeten worden en passen we het beleidsplan veiligheid en gezondheid daarop aan. Daarnaast hebben we dagelijks voor de bso begint een overleg. Hierin bespreken we naast de dagelijkse gang van zaken ook alle eventuele risico's. Op eventuele risico's wordt direct actie ondernemen en indien nodig aangepast in beleidsplan veiligheid en gezondheid.

Eindverantwoordelijke voor de risico-inventarisatie is de vestigingsmanager Sajonara Prika. Zij is verantwoordelijk voor de uitvoering en voor het ondernemen van actie op de actiepunten volgend uit de besprekingen.

5.1 Protocollen en Werkinstructies

Om het veiligheidsbeleid en gezondheidsbeleid binnen de Knutselkookclub juist op te kunnen volgen en uit te kunnen voeren, zijn er verschillende protocollen en werkinstructies opgesteld. Op deze manier worden Pedagogisch medewerkers en overig personeel instaat gesteld om het veiligheids- en gezondheidsbeleid op de juiste manier vorm te geven en uit te voeren. We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook een actieve rol hierin. Alles zal, indien nodig, besproken worden in de dagelijkse overleggen die we met elkaar hebben. Draagvlak en betrokkenheid van de Pedagogisch medewerkers is een voorwaarde om het beleid in de praktijk uit te dragen en na te leven. Om dit te realiseren zal er tijdens elk teamoverleg een thema of onderdeel uit het beleid worden besproken en geëvalueerd. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Hierdoor blijven we scherp op onze werkwijzen en we bijsturen bij veranderingen in de omgeving of situatie. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt, werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid. We verwachten dat de pedagogisch medewerkers het beleidsplan veiligheid en gezondheid jaarlijks lezen en vragen de Pedagogisch medewerkers een handtekening te zetten wanneer zij alles gelezen en begrepen hebben. Alle protocollen en beleidsplannen zijn in een map te vinden op elk Knutselkookclub filiaal en op de

website. De ouders kunnen altijd naar de map vragen of de nieuwste versie downloaden op de website.

6. Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens team overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling wordt nageleefd.
- We leren kinderen dat het belangrijk is dat ze het aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.
- De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen
  - Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
  - Door observatie van de pedagogisch medewerkers wordt mishandeling van kinderen door kinderen in een vroeg stadium gesignaleerd. In het team wordt dit besproken en afgesproken hoe te handelen.
  - Er is een meldcode huiselijk geweld en protocol wat te doen als kindermishandeling.
  - Medewerkers kennen de meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.

7. Vier ogen principe & Achterwachtregeling:

Bij BSO De Knutselkookclub werken we met het “vier ogen principe”. Het is wettelijk verplicht het “vier ogen principe” toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Het doel van dit “vier ogen principe” is het risico op misbruik van kinderen te beperken door te voorkomen dat volwassenen zich binnen de Knutselkookclub gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Op onze locatie beschikken we over 1 ruimte verdeelt over 3 gedeeltes zonder deuren het is daardoor zo

georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Dat betekent dat met vier ogen, ook vier oren kunnen worden bedoeld. De grootste ruimte is voorzien van grote ramen waardoor de kinderen te zien zijn van buitenaf.

Als, in een uitzonderlijke situatie, er maar 1 medewerker aanwezig kan zijn en er geen andere volwassen op de locatie is moet de achterwacht regeling worden toegepast. Dit betekent dat in geval van calamiteiten een achterwacht beschikbaar is die binnen 15 min aanwezig kan zijn op de opvanglocatie. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de openingsuren.

De achterwacht van Dependance Haarlem is: Emily van Rijn (zij is woonachtig op 5 minuten loopafstand van de Knutselkookclub).

8. EHBO regeling

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongelukje. Toch is het niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich anderen calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op onze BSO is er **altijd** iemand aanwezig met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder -EHBO. Ook als er nieuw personeel wordt aangenomen zal er altijd gegarandeerd worden dat er in elk geval één iemand met dit certificaat aanwezig is.

9. Beleidscyclus

Onze beleidscyclus starten we met een uitgebreide risico inventarisatie. Dit doen we aan het begin van het nieuwe seizoen (na de zomervakantie) wat zijn de punten van vorig jaar die verbeterd moeten worden? We lopen door het pand en gaan kijken en bespreken wat vervangen of gerepareerd moet worden. We bespreken eventuele risico's en actiepunten. We betrekken het hele team bij de inventarisatie. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie maken we een actieplan. Op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld.

De organisatie doet een jaarlijkse interne risico-inventarisatie op de gebieden van veiligheid, gezondheid en arbeidsomstandigheden, vergelijkbaar met een externe QuickScan. Dit is gebaseerd op een cyclus die een continu proces omvat wat werkt via implementeren naar evalueren naar actualiseren en dan weer naar het aanpassen van beleid zodat veiligheid en gezondheid altijd gewaarborgd blijft binnen de Knutselkookclub. Als een nieuw potentieel risico tot onze aandacht

komt, nemen we daar meteen actie op om het desbetreffende risico te voorkomen. Op een later moment evalueren we of de preventieve maatregelen inderdaad de veiligheid en gezondheid garanderen. Thema's als veiligheidsbewustzijn, het bespreekbaar maken van onveilige zaken en het optimaliseren/uitvoeren van de procedures worden besproken tijdens de dagelijkse voorbesprekingen van de dag. Uiteraard is er voor elke medewerkster ook de mogelijkheid om 1 op 1 haar initiatieven/zorgen te bespreken. Hierdoor wordt inzichtelijk welke maatregelen nodig zijn om het beleid te verbeteren. Alle protocollen (en in het bijzonder het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid) worden aangepast aan de hand van de evaluatie van de risico-inventarisatie. Dit alles wordt geactualiseerd in het beleid wat we voeren op de Knutselkookclub. De progressie van alle evaluatiemomenten en verbeterd beleid is te vinden in de desbetreffende protocollen en risico-inventarisatie documenten.

Concreet betekent dit dat het desbetreffende personeel de risico-inventarisatie en alle protocollen jaarlijks doorleest. Zij ondertekenen dit document en bevestigen dat ze bekend zijn met alle regels en het complete beleid. Sajonara Prika print alle benodigde documenten uit, laat ze lezen en ondertekenen door het personeel en slaat de documenten gescand op in de evaluatiemap en bewaard de ondertekende documenten in een fysieke map op de Knutselkookclub. Medewerkers krijgen (indien gewenst) ook getekende kopieën mee naar huis.

Door het jaar heen zijn alle opgevallen mogelijke verbeteringen geïmplementeerd. Deze gevallen zijn genoemd door het personeel of opgevallen door Sajonara Prika zelf en meteen aangepast in de risico-inventarisatie en de protocollen. Tijdens de jaarlijkse evaluatiemomenten blijkt dat het personeel ook echt op de hoogte is van de ontwikkelingen op het veiligheidsgebied, blijkend uit het ondertekenen van de desbetreffende documenten. Ook zal er uiteraard extra aandacht worden gegeven tijdens de werkuren of de nieuwe regels ook echt goed begrepen zijn/nageleefd worden. Door dit proces wordt het garanderen van de cyclus: implementatie, actualisatie, evaluatie en aanpassen van beleid gegarandeerd.

Binnen de franchise is de externe QuickScan nog niet aangenomen aangezien de intensiteit van de QuickScan niet past bij de grootte van de Knutselkookclub filialen.

10. Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheid- en het gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheids- en gezondheid wordt opgesteld en bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids-en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Tijdens team overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agenda punt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen.

Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar. De Knutselkookclub is een kleine organisatie met directe lijnen. Dit teamoverleg vindt daarom dagelijks plaats. Dagelijks worden alle kinderen, activiteiten en eventuele opmerkingen besproken. Indien nodig wordt er direct actie op ondernomen. Ook ontwikkelingen of veranderingen in protocollen, regelgeving beleid of wetgeving worden direct met de medewerkers besproken of onder de aandacht gebracht.

Via de nieuwsbrief en de whatsappgroepen berichten wij de ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden die zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze gecommuniceerd via de nieuwsbrief of de whatsappgroepen. Verder zijn alle ouders ten alle tijden bevoegd om Sajonara Prika te spreken en informatie op te vragen betreffende de informatie zoals beschreven in artikel 1.48d tot en met 1.57d van de Wet.

11. Ondersteuning en melding van klachten

Kinderen zijn bij BSO De Knutselkookclub in goede handen. Echter, een enkele keer kan er iets misgaan in de opvang of in de organisatie van de kinderopvang. Als iemand ontevreden is over een bepaalde gang van zaken binnen onze BSO, kan iedereen ons dit ten alle tijden persoonlijk te laten weten. Wij kunnen dan gezamenlijk proberen een oplossing te vinden om de ontevredenheid weg te nemen. Ons advies is om altijd zo snel mogelijk te reageren als er klachten zijn, te lang uitstellen

maakt het alleen maar moeilijker. Het eenvoudigst is de klacht met de pedagogisch medewerkers (beide de mentoren van het kind) te bespreken. Misschien kan het gesprek de klacht meteen oplossen, bijvoorbeeld na het maken van afspraken, of is er wat meer onderzoek nodig naar aanleiding van de klacht. Als de klacht nog niet wordt opgelost dan sturen we binnen 5 werkdagen een schriftelijke bevestiging van de ontvangst van de klacht en de omschrijving hiervan. Binnen 20 werkdagen na het indienen van de klacht sturen we schriftelijk bericht over de gegrondheid van de klacht en al dan niet te nemen maatregelen of reeds genomen maatregelen. We trachten er naar de klacht dan in ieder geval binnen de termijn van 6 maanden opgelost te hebben of in ieder geval de oplossing in werking gesteld te hebben.

De klacht kan ook schriftelijk (per mail) ingediend worden. In dat geval sturen we binnen 5 werkdagen een schriftelijke bevestiging van de ontvangst van de klacht. Binnen 20 werkdagen na het indienen van de klacht sturen we een schriftelijk bericht over de gegrondheid van de klacht en al dan niet te nemen maatregelen of reeds genomen maatregelen.

Externe klachtenprocedure

Als het gevoel is ontstaan dat de klacht na het doorlopen van de interne klachtenprocedure niet naar tevredenheid is afgehandeld, of de klacht dient extern ingediend te worden, dan kan iedereen zich wenden tot de externe klachtencommissie: Geschillencommissie Kinderopvang Postbus 90600 2509 LP, Den Haag 070-3105310

Dit kan ook via de website: www.degeschillencommissie.nl

12. Meldcode Kindermishandeling

De medewerkers zijn op de hoogte van de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld en deze wordt in de praktijk toegepast. Er wordt op de groep gebruik gemaakt van de app Meldcode KM. In deze app bevindt zich een stappenplan. Hierdoor krijg je als pedagogisch medewerker inzichtelijk over welke bijzonderheden/opvallen heden het gaat en hoe het beste gehandeld kan worden.

Houder Sajonara Prika heeft de app Meldcode Kindermishandeling en zorgt dat zij ten alle tijden geïnformeerd is over wijzigingen in de meldcode of de regelgeving hiervan. Deze wijzigingen zal zij ook direct bespreken met de medewerkers.

Bijlage 1: protocollen

1.1 Vermissing kind

1.2 Brand

1.3 Handelen bij ongevallen

1.4 Hygiëne

1.5 Hitte

1.6 Grensoverschrijdend gedrag

1.7 Allergische reactie

1.8 Medicatie

Bijlage 2: Risico inventarisatie

Bijlage 3: Ontruimingsplan & Plattegrond

Bijlage 4: Huisregels

Protocol vermissing van een kind

Zodra ouders toestemming geven dat de kinderen zelfstandig naar de Knutselkookclub mogen komen, of zelfstandig de Knutselkookclub mogen verlaten, zijn de ouders verantwoordelijk voor het kind. De Knutselkookclub is verantwoordelijk voor het kind tijdens de opvangtijden tussen 14:00 uur tot 18:00 uur.

Wordt een kind door de Knutselkookclub van school gehaald en naar de Knutselkookclub gebracht? Dan is de Knutselkookclub verantwoordelijk voor het kind vanaf het moment dat het kind door de juf/meester overgedragen wordt aan de Knutselkookclub, tot het moment dat het kind is opgehaald door zijn ouders of personen die daartoe bevoegd zijn.

Preventie

- Elke begeleider weet hoeveel kinderen er aanwezig moeten zijn.
- Ouders geven aan of ze het kind komen ophalen of dat het kind zelfstandig komt/gaat.
- Het kind wordt niet meegegeven aan personen waarvan niet 100% zeker is dat dit goed is. In twijfelgevallen wordt er contact opgenomen met de ouder(s) voor toestemming.
- Ouders moeten het melden als hun kind niet op de Knutselkookclub komt.
- Als de kinderen willen buitenspelen moeten ze eerst toestemming vragen aan een begeleider.
- Er worden duidelijke afspraken gemaakt over de plekken waar de kinderen wel en niet mogen komen.

Vermissing van een kind in de overgang van school naar de Knutselkookclub

- Vraag de andere begeleider(s) of stagiaire(s) of zij iets weten van het kind.

- Als een kind na schooltijd niet aankomt bij de Knutselkookclub, terwijl het wel verwacht wordt, wordt er eerst contact met school opgenomen of het kind daar wel is geweest.
- Daarna wordt er contact opgenomen met de ouders, of het klopt dat het kind niet is komen opdagen.
- Als ouders niet weten waar het kind is, wordt het protocol vermissing van een kind tijdens de clubtijd gevolgd.

Vermissing van een kind tijdens de clubtijd

- Meld bij de andere begeleider(s) en stagiaire(s) dat er een kind vermist is. Vraag of ze weten waar het is. Als niemand het weet, draag de zorg van de andere kinderen over aan de ander begeleider zodat je je kunt richten op het vermiste kind.
- Blijf kalm en denk helder na. Wanneer is het kind voor het laatst gezien?
- Bekijk eerst goed alle lokalen, gangen, toiletten etc. Roep ondertussen het kind. Kijk op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen in de rest van de ruimte. Het komt nogal eens voor dat een kind zich verstopt.
- Als er tijdens de vermissing buiten werd gespeeld, kijk je goed waar het kind heen kan zijn gegaan.
- Wanneer aanwezig, schakel de hulp van de stagiaire in. Alle begeleiders en stagiaires hebben hun mobiel mee en aan.
- Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
- Na 15 minuten zoeken, bel je de ouders van het kind en de politie.

Als het vermiste kind terecht is

- Informeer je de politie als deze ingeschakeld is.
- Informeer je alle betrokkenen die weten dat het kind vermist is.

- Ga na wat de reden van de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

Protocol handelen bij brand

Stappenplan:

Indien er sprake is van een kleine brand moet deze zo snel als mogelijk met de aanwezige brandblusser door een van de begeleiders geblust worden.

Wat te doen bij een grotere brand.

1. Degene die de brand signaleert, waarschuwt de overige aanwezigen en geeft de plaats van de brand aan bij alle aanwezigen in het pand.
2. Begeleider 1 neemt de leiding en vertelt wie wat moet doen.
3. Begeleider 2 belt 112 en vermeldt duidelijk:
  - a. *U spreekt met de Knutselkookclub, Marnixstraat 82, Haarlem*
  - b. *Het betreft een brand.*
  - c. *Mijn naam is .....*
  - d. *Er zijn op dit moment ..... (aantal) kinderen aanwezig.*
  - e. *Er zijn ..... (aantal) gewonden / kinderen die niet zelfstandig kunnen lopen.*
4. De begeleiders verzamelen alle kinderen. **Let op: Kinderen kunnen zich verstoppem!**
5. Controleer ook de wc, onder de tafels, etc.
6. Begeleider 1 loopt met de kinderen naar buiten. Begeleider 2 (indien mogelijk) neemt de lijst met informatie over de kinderen mee, sluit de deuren, doet de elektrische apparaten uit en loopt naar buiten.
7. Begeleider 1 geeft het sein tot vertrek naar de nood-/opvangplek: de andere locatie van de Knutselkookclub (Stuyvesantstraat 76 in Haarlem)
8. Begeleider 1 vangt de brandweer op.
9. Begeleider 2 neemt vanuit het noodadres contact op met de ouders/verzorgers van de kinderen om hen te verzoeken het kind op te halen.

Protocol handelen bij ongevallen

Inleiding

Kinderen willen de wereld ontdekken. Vooral jongere kinderen zijn zich vaak niet bewust van gevaarlijke situaties. Volwassenen maken daardoor groepsregels (bijvoorbeeld: niet rennen) die de veiligheid van de kinderen bevorderen. Deze regels worden niet altijd door de kinderen gevolgd. Dit is begrijpelijk, maar toch is het belangrijk dat volwassenen het risico op letsel tot een aanvaardbaar minimum beperken.

Het onderstaande is belangrijk:

- Alle begeleiders van de Knutselkookclub zijn op de hoogte van het protocol “Handelen bij ongevallen”.
- Eén van de begeleiders is in het bezit van een geregistreerd en geldig EHBO-certificaat.
- Op de Knutselkookclub is een EHBO-koffer aanwezig op een duidelijk herkenbare plek. De EHBO-koffer wordt regelmatig gecontroleerd op de inhoud en, indien nodig, aangevuld.
- Er zijn duidelijk afspraken over hoe gehandeld wordt bij ongevallen en/of calamiteiten.

Wat is een ongeval?

Een ongeval is elke onvoorziene gebeurtenis waardoor personen (kinderen, ouders, werknemers of derden) fysiek en/of emotioneel letsel oplopen of waardoor materiële schade ontstaat.

- Lichte ongevallen: ongevallen die binnen de Knutselkookclub verzorgd kunnen worden (pleister op een kleine snee).
- Ernstige ongevallen: ongevallen waarbij een hulpdienst ingeschakeld moet worden.

Stappenplan bij lichte ongevallen

1. Blijf rustig.
2. Onderzoek wat het slachtoffer mankeert.
3. Laat het slachtoffer zelf gaan zitten/staan.
4. Probeer erachter te komen wat er gebeurd is (stel vragen aan het slachtoffer en de omstanders).
  - a. In het geval van **lichte verbranding**: koel het verbrande lichaamsdeel door het vijf minuten onder stromend lauw water te houden. Leg na het koelen een nat wondverband aan (een medisch kompres of een schone doek). Smeer geen zalf op de brandwond!
  - b. In het geval van een **kleine snee**: houdt het lichaamsdeel met de snijwond onder stromend lauw water, droog de wond goed af, desinfecteer de wond en doe er een pleister op.
  - c. In het geval van een **val**: onderzoek of het slachtoffer niet met het hoofd hard tegen iets aan is gevallen. Controleer of het slachtoffer zijn/haar armen en benen kan bewegen. Als er geen sprake lijkt te zijn van ernstige pijn, laat het slachtoffer dan zitten om hem/haar bij te laten komen (als het slachtoffer hier behoefte aan heeft).
5. Licht de ouders altijd in over wat er gebeurd is als zij het kind komen ophalen.

Stappenplan bij ernstige ongevallen

1. Blijf rustig.
2. Denk eerst aan je eigen veiligheid (loop bijvoorbeeld niet een brandende pand in om een slachtoffer te redden).
3. Als je het vermoeden hebt van hoofdletsel: laat het slachtoffer liggen (mits dit veilig voor hem/haar is).
4. Onderzoek wat er gebeurd is en wat het slachtoffer mankeert.

5. Als je niet zeker weet wat je moet doen, doe dan niets! Je zou meer schade kunnen aanrichten. Vraag hulp aan de andere begeleider. Blijf altijd bij het slachtoffer en probeer hem/haar gerust te stellen. Houdt de andere kinderen weg bij het slachtoffer.
6. Als het slachtoffer deskundige hulp nodig heeft, bel dan direct 112 en vraag duidelijk om een ambulance. Geef de volgende informatie door:
  - a. Het adres waar de hulp naartoe moet komen.
  - b. Je naam.
  - c. Beschrijving van het ongeval.
  - d. De leeftijd van het kind (als het een kind betreft).
  - e. Beschrijving van de toestand van het slachtoffer.
  - f. Luister goed naar de hulpverlener als deze je vertelt wat je moet doen!

Meenemen naar de EHBO post:

1. Mobiele telefoon.
2. Informatie over het kind.

Stappenplan bij vallen van hoogte:

De genomen maatregelen zijn:

- De kinderen zijn altijd onder toezicht van de pedagogisch medewerkers. Ook tijdens het spelen in de speeltuin.
- Alle medewerkers hebben kinder-EHBO

Protocol bij vallen van hoogte:

1. Bel of laat 1-1-2 bellen
2. Kalmeer het kind en blijf zelf ook rustig. Probeer te achterhalen wat er is gebeurd.
3. Check vitale functies. Is het slachtoffer bewusteloos en heeft hij geen normale ademhaling? Start dan met reanimatie.

4. Laat een AED halen indien beschikbaar en volg instructies centralist en;
5. Ga door met reanimatie: 15 borstcompressies en twee beademingen bij een kind, bij volwassenen 30 borstcompressies en twee beademingen.
6. Als er een tweede hulpverlener is: wissel elke twee minuten.
7. Zorg er bij een ernstig ongeval voor dat het slachtoffer blijft liggen of zich in ieder geval niet beweegt. Wacht op de hulpdiensten.
8. Draai het slachtoffer alleen op de zij als hij moet braken.
9. Dek uitwendige wonden (indien mogelijk) af.
10. De volgende dag wordt het ongeluk/incident geëvalueerd.

Sajonara Prika is het aanspreekpunt. Zij onderhoudt het contact met de ouders en met de begeleider die met het slachtoffer naar de spoedeisende hulp is gegaan. Als Sajonara Prika niet aanwezig is, wordt ze op haar mobiele nummer gebeld. Als Sajonara Prika onbereikbaar is, wordt de aanwezige begeleider het aanspreekpunt.

Protocol Hygiëne

Inleiding

Op de Knutselkookclub hechten we veel waarde aan Hygiëne. Het afweersysteem van kinderen is nog in ontwikkeling. Ze zijn daardoor kwetsbaar voor ziekteverwekkers (micro-organismen). In een onhygiënische omgeving kunnen micro-organismen toenemen. Een goede hygiëne kan voorkomen dat micro-organismen uitgroeien tot grote aantallen. De kinderen lopen daardoor minder kans om ziek te worden. Micro-organismen verspreiden ze zich via:

- De lucht
- De handen
- Water en voedsel
- Voorwerpen
- Lichaamsvloeistoffen (bloed, ontlasting, etc.)

Wat is hygiëne?

Hygiëne is de wetenschap van de beginselen, methoden en handelingen ter voorkoming van ziekten en ter bewaring en verbetering van de gezondheid.

Persoonlijk Hygiëne

Handen wassen vindt plaats voor:

- Het bereiden en aanraken van voedsel.
- Het eten.

Handen wassen vindt plaats na:

- Hoesten, snuiten, niezen.
- Toiletgebruik.

Voeding en Hygiëne

Een hygiënische omgeving is belangrijk om een voedselinfectie te voorkomen.

Boodschappen doen:

- De houdbaarheid van goederen wordt gecontroleerd.
- De boodschappen worden direct opgeruimd, vooral koude producten.

Koelkast:

- Ingevroren producten worden niet meer dan drie maanden bewaard.
- De temperatuur van de koelkast moet 7 graden zijn. De temperatuur van de vriezer moet -17 graden zijn.
- Restjes die in de vriezer worden gezet, hebben een sticker met de datum van invriezing.
- Koelkast wordt 1x per 2 weken schoongemaakt.
- Vriezer wordt 1x per 3 maanden ontdooit en schoongemaakt.
- De koelkast wordt overzichtelijk gehouden (niet te vol).
- Rauwe en bereide producten worden geschieden gehouden. Bereide producten boven in de koelkast. Rauwe producten onder in de koelkast.

Bereiden van de maaltijden:

- Kinderen en begeleiders wassen handen voor en na het bereiden van de gerechten.
- De producten worden zo kort mogelijk van tevoren uit de koelkast gehaald.
- Als kip of vlees gesneden is, worden de snijplanken en messen direct erna gewassen.
- Melkproducten niet te lang op tafel laten staan.
- De restjes worden afgedekt en in de koelkast gezet.
- Gebruikte voorwerpen (messen, snijplanken etc.) worden na gebruik in de vaatwasser gezet.

Algemene schoonmaak

Elke dag:

- Tafels, aanrecht en gasfornuizen worden schoongemaakt met schoonmaakmiddel.
- Er wordt stof gezogen en gedweild.
- Toiletten worden schoongemaakt.
- Prullenbakken worden leeg gemaakt.
- De eerste maandag van de maand wordt een grote schoonmaak gehouden:
  - Alle kasten, koelkast, ovens en afzuigkappen worden opgeruimd en met schoonmaakmiddel schoongemaakt.
- De etenswaren in de kasten worden gecontroleerd op houdbaarheid.

Protocol Ventilatie

Op de Knutselkookclub hechten we ook veel waarde aan voldoende. Het afweersysteem van kinderen is nog in ontwikkeling. Ze zijn daardoor kwetsbaar voor ziekteverwekkers. In een slecht geventileerde ruimte blijven ziekteverwekkers langer in de lucht. De kans dat een beroepskracht of een kind ziek wordt is dan groter. Om de binnenlucht schoon en vers te houden is het nodig om de hele tijd de lucht te verversen. Het verversen van lucht kan door te ventileren of door te luchten. Ventileren is het voortdurend verversen van lucht. De buitenlucht vervangt telkens (een deel van) de binnenlucht die vervuild is door vocht, gassen zoals geurtjes en ziekteverwekkers (uit bijvoorbeeld zwevende deeltjes fijn stof). Luchten is het in korte tijd (ongeveer 15 minuten) verversen van alle vervuilde binnenlucht. Dit wordt gedaan de buitendeur wijd open te zetten. We hanteren op de kookclub de volgende regels wat betreft de ventilatie:

Luchten:

- Tijdens het schoonmaken zetten we de deur open.
- Als iemand aankomt op de club zetten we de deur open om te luchten.
- Tijdens het spelen zetten we de deur open.
- We zorgen dat de ventilatie luikjes ten alle tijden open staan.
- Ventileren gebeurt ook als de ruimte leeg is.

Goed werkende mechanische ventilatie:

- De ventilatieroosters houden we schoon.
- Het rooster van de wc deur houden we open en dekken we niet af.

Stoffigheid en allergenen:

- We gebruiken dichte kasten en potten en tafels die makkelijk uit elkaar te schuiven zijn zodat er goed schoon gemaakt kan worden.
- We maken elke dag schoon op de zelfde manier (alle tafels, stoelen en aanrechten afnemen, gasplaten afnemen, wc schoonmaken, vegen, stofzuigen, dweilen).
- We maken pas schoon als de kinderen weg zijn.
- Tijdens het schoonmaken proberen we de deur open te zetten (tenzij het bijvoorbeeld hard regent).
- We gebruiken allesreiniger, geen luchtverfrissers of schoonmaakspray 's in de buurt van de kinderen.
- De planten worden wekelijks verzorgd.
- Tijdens het koken op gas zetten we de afzuiging aan.

Temperatuur en vochtbalans:

- We hebben een thermometer in de ruimte waar de kinderen verblijven
- Deze proberen we altijd te reguleren naar een temperatuur van rond de 20 graden. We hebben een centrale verwarming die we aan kunnen zetten als het te koud is en een airco die we aan kunnen zetten als het te warm is.
- Als er veel kinderen aanwezig zijn zetten we de deur (indien mogelijk) open.

Hitte in en om het gebouw:

- We hebben zonnewering en indien de zon laag staat doen we deze dicht.
- Als het binnen te warm is en buiten kouder, zetten we de deur open. Daarbij hebben we ook een airco die we aan kunnen zetten.

Hitte protocol

Hitte en kinderen

In de zomertijd is het een goed moment om stil te staan bij de gevolgen op de gezondheid voor kinderen. Zeker als het veel dagen achter elkaar warm is kunnen er gezondheidsklachten ontstaan. Omdat schoolgaande kinderen nog in hun groeifase zitten en daardoor de verhouding gewicht en huidoppervlakte niet in evenwicht is verliezen ze meer vocht dan bijvoorbeeld volwassene. Ook is deze groep vaak afhankelijk van het krijgen van drinken van volwassenen. Dit hitteprotocol heeft tot doel om het personeel te instrueren hoe zij gezondheidsrisico's door aanhoudende warmte bij kinderen en medepersoneel kunnen voorkomen en/of verminderen.

Temperatuur

De ideale binnentemperatuur in de groepsruimten ligt tussen de 18 °C en 22 °C. In de zomer mag de binnentemperatuur tot ongeveer 25 °C stijgen, maar liever niet hoger. Het hitteprotocol treedt in werking als de weersvoorspellingen uitgaan van dagtemperaturen van 27 °C of hoger.

Hoe ontstaat oververhitting

Koeling van het lichaam vindt vooral plaats door het verdampen van transpiratievocht. Als er een vochttekort ontstaat in het lichaam gaat het lichaam weer opwarmen omdat het lichaam zijn warmte niet kwijt kan.

Wat zijn de symptomen

Symptomen die optreden zijn prikkelbaarheid, hevige dorst, uitputting, duizeligheid. Bij een gebrek aan zouten treden spierkrampen op, hevige moeheid, voorhoofdpijn, duizeligheid, misselijkheid, braken en snelle hartslag.

Werkwijze Knutselkookclub

- De houder van het Knutselkookclub filiaal houdt gedurende het jaar de weersvoorspellingen goed in de gaten. Bij een dagtemperatuur van 27 °C of hoger voert het personeel onderstaande afspraken en activiteiten uit:
- Doe overdag zo min mogelijk verlichting aan.
- Voor diegene die open en sluiten: laat de deur dicht, zet de airco aan en doe alle zonneschermen bij zonsopgang naar beneden en bij zonsondergang omhoog. In de praktijk gebruikt men zonneschermen vaak te laat. Tijdig gebruik kan een warmtereductie van 20% opleveren.
- Maak sanitaire ruimtes extra schoon.
- Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten.
- Ventileer en lucht als de kinderen weg zijn (tijdens de schoonmaak) de ruimte door de deur open te zetten.

Aandachtspunten

- Smeer de kinderen in met voor de leeftijdscategorie bedoelde zonnebrandcrème, tenminste factor 30.
- Smeer de kinderen een half uur voor dat er naar buiten wordt gegaan in.
- Smeer de kinderen om de 2 uur in.
- Laat kinderen tussen 12.00 uur en 15.00 uur, wanneer de UV- straling het krachtigst is, niet buiten spelen.
- Pas het spel aan zodat grote inspanningen worden vermeden
- Plan extra drinkmomenten. Het is belangrijk om te drinken voordat de kinderen dorst hebben.
- Zoek verkoeling met waterspelletjes.

Huisregels ouders

- Bij warm weer kinderen luchtige kleding laten dragen, petje of hoedje.

- Voor dat het kind naar de kinderopvang gaat, insmeren met een hoge factor.

Protocol Grensoverschrijdend gedrag (discriminatie, pesten, geweld)

De genomen maatregelen zijn:

- Vierogenprincipe
- Huisregels
- In het teamoverleg is signalering van kindermishandeling, -misbruik en grensoverschrijdend gedrag een terugkerend onderdeel waarin we met elkaar over verschillende situaties praten om elkaar te ondersteunen en te leren van elkaar.
- Pedagogisch medewerkers wijzen plagen en pesten te allen tijde af.
- Pedagogisch medewerkers luisteren naar het kind en nemen het kind serieus.
- Pedagogisch medewerkers benaderen de kinderen positief.
- De pedagogisch medewerker grijpt in als zich ongewenste situaties voor (dreigen) te doen.

Handelswijze als dit risico zich voordoet:

We werken volgens de wettelijke meldcode kindermishandeling en volgen te allen tijde het stappenplan.

Bij signalering van kindermishandeling volgen we direct de stappen uit het stappenplan en afwegingskader uit de meldcode.

Bij grensoverschrijdend gedrag gaat het om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd. Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind.

We hebben met elkaar de volgende maatregelen getroffen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en wat te doen als het toch gebeurt:

- Tijdens het teamoverleg wordt er regelmatig over gesproken om een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- Het stappenplan kindermishandeling en de meldcode huiselijk geweld worden nageleefd.
- We leren kinderen hoe je met elkaar om dient te gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten de kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- We leren de kinderen dat het belangrijk is dat ze direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen zijn genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)
- We werken volgens het vierogenprincipe en zien er op toe dat het wordt nagestreefd
- Er zijn duidelijke afspraken over hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt.
- Medewerkers kennen de afspraken over hoe zij moeten handelen
- Er is een protocol kindermishandeling en de medewerkers kennen deze. Bij gegronde twijfel over vermoedens van grensoverschrijdend gedrag volgen wij de stappen uit de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Protocol Allergische reactie:

Allergieën zijn bij ons bekend. Tijdens inschrijven van een nieuw kind vragen we altijd naar bijzonderheden, eetwensen of allergieën. Voor allergieën hebben we het volgende protocol;

1. Per kind wordt bijgehouden waar het allergisch voor is
2. De pedagogisch medewerker weet van welk kind waar het allergisch voor is
3. Bij twijfel wordt er vooraf klassikaal gevraagd of kinderen dit wel/niet mogen
4. Er wordt rekening gehouden met de allergieën van kinderen en een alternatief gekookt.
5. Bij twijfel geven we het niet.
6. Kinderen met ernstige allergieën vragen we preventief medicatie bij zich te hebben
7. Bij een allergische reactie geven we gelijk de medicatie
8. Blijf een kind in de gaten houden, als de klachten niet verdwijnen of erger worden bellen we gelijk 112 en geven we aan dat het om een allergische reactie gaat. Denk hierbij aan zwelling in de keel, moeite met ademen, duizeligheid of zelfs wegvallen.
9. Check de producten die gegeten zijn op allergeen sporen en bewaar voor eventuele ambulancepersoneel.
10. Informeer de ouders.

Protocol toedienen van Medicatie

- We geven geen medicatie, tenzij ouders dit hebben aangegeven en uitgelegd hebben hoe dit toe te dienen.
- Medicatie wordt veilig opgeborgen, bijvoorbeeld in een speciale medicijnbox.

Bijlage 2

Inleiding

Dit is de Inventarisatie & Evaluatie (RIE) omtrent Gezondheid van de Knutselkookclub filiaal Haarlem dependance. Vanwege de Wet Kinderopvang is elke organisatie die kinderopvang aanbiedt verplicht een RIE te maken. Uitgangspunt hierbij is dat de Knutselkookclub filialen zelf in dienen te schatten of iets een risico is of niet.

De RIE is tot stand gekomen door de inventarisatielijst voor BSO door te nemen. In een groot aantal gevallen is het belangrijk om een werkafspraken te maken. Dit alles wordt besproken in de vergaderingen die het team heeft.

Deze RIE heeft een tweeledig doel. Op de eerste plaats het voorwaarden scheppen voor een zo gezond mogelijk klimaat binnen de BSO van de Knutselkookclub. Op de tweede plaats het stimuleren dat medewerkers en kinderen zich zo gedragen.

De RIE is tot stand gekomen met het jongste kind van de locatie als voorbeeld (het jongste kind is 4 jaar oud). Op deze manier hebben we geprobeerd alle risico's zoveel mogelijk uit te sluiten. Daarnaast hebben we rekening gehouden met de ervaring die wij als organisatie met kinderen hebben opgedaan. Kinderen zijn actief, nieuwsgierig en zien over het algemeen weinig gevaar. Het gebeurt vaak dat ze in hun enthousiasme de regels vergeten. Het is voor de medewerkers onmogelijk om elke minuut van de dag alle kinderen in de gaten te houden en wij stimuleren het spelen en ontdekken. Daarom is er een spanningsveld tussen veiligheid en pedagogische aspecten. We proberen met dit verslag het risico te verminderen, maar proberen logischerwijs de kinderen niet het 'kinderlijke speelplezier' te ontnemen met onzinnige regelgeving. We streven naar een balans tussen verantwoorde veiligheid en een ontspannen speel- en leerklimaat.

Gezondheidsrisico's

Actieplan nr. 1

Beschrijving gezondheidsrisico:	Kind krijgt door het eten van onhygiënisch bereid voedsel ziektekiemen binnen.
Kans dat de situatie zich voordoet:	Klein
Te nemen maatregelen:	<ul style="list-style-type: none"> • werk volgens het protocol hygiëne • draag altijd zorg voor een goede handhygiëne • werk met schoon keukenmateriaal in een schone werkomgeving • gebruik verse ingrediënten
Uit te voeren door:	Alle medewerkers van de Knutselkookclub
Hoe:	De groepsleiding houdt zich aan het protocol hygiënisch werken

Actieplan nr. 2

Beschrijving gezondheidsrisico:	Kind krijgt gifstoffen of ziektekiemen binnen door het eten van bedorven voeding
Kans dat de situatie zich voordoet:	Klein
Te nemen maatregelen:	<ul style="list-style-type: none"> • Berg gekoelde producten na aflevering of aankoop meteen in de koelkast op • Bewaar gekoelde producten onder 7°C • Haal producten zo kort mogelijk voor gebruik uit de koelkast • Controleer de houdbaarheidsdatum voor gebruik

Uit te voeren door:	Alle medewerkers van de Knutselkookclub
Hoe:	De groepsleiding houdt zich aan het protocol hygiënisch werken

Actieplan nr. 3

Beschrijving gezondheidsrisico:	Kind komt via (uitwerpselen van) ongedierte in contact met ziektekiemen
Kans dat de situatie zich voordoet:	Klein
Te nemen maatregels:	<ul style="list-style-type: none"> • Verpak etensresten en ruim kruimels op • Breng de afvalzakken dagelijks naar de ondergrondse containers. • Ruim eventuele uitwerpselen van ongedierte direct op
Uit te voeren door:	Alle medewerkers van de Knutselkookclub
Hoe:	De groepsleiding houdt zich aan het protocol hygiënisch werken

Veiligheidsrisico's binnen

Actieplan nr. 1

Beschrijving veiligheidsrisico:	Kind kan zich tijdens het koken snijden met een mes of schiller.
Kans dat de situatie zich voordoet:	Klein
Te nemen maatregelen:	<ul style="list-style-type: none"> • Leg kinderen goed uit hoe het snijden van ingrediënten het veiligste gaat. (Tussen een boogje van je vingers. Van je af schillen. Niet wijzen met een mes. Niet lopen met een mes in je handen.) • Bij het snijden van de ingrediënten is altijd een begeleider aanwezig. • Er is altijd iemand aanwezig in het bezit van kinder-EHBO • De EHBO doos is altijd goed gevuld met benodigde spullen
Uit te voeren door:	Alle medewerkers van de Knutselkookclub
Hoe:	De groepsleiding houdt zich aan het protocol handelen bij ongevallen

Actieplan nr. 2

Beschrijving veiligheidsrisico:	Kind kan zich tijdens het koken branden aan het fornuis of een hete pan.
Kans dat de situatie zich voordoet:	Klein
Te nemen maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Leg kinderen goed uit welk gedeelte van de pan heet wordt en welk gedeelte niet. • Kinderen jonger dan 8 jaar mogen niet koken bij de kookplaat • Loop nooit weg bij het vuur • Laat de steel van de pan niet uitsteken zodat niemand er tegenaan kan lopen. • Niet spelen bij het vuur. • Bij het koken op de kookplaat is altijd een begeleider aanwezig. • Er is altijd iemand aanwezig in het bezit van kinder-EHBO • De EHBO doos is altijd goed gevuld met benodigde spullen
Uit te voeren door:	Alle medewerkers van de Knutselkookclub
Hoe:	De groepsleiding houdt zich aan het protocol handelen bij ongevallen

Actieplan nr. 3

Beschrijving veiligheidsrisico:	Kind krijgt kokend water over zich heen.
---------------------------------	--

Kans dat de situatie zich voordoet:	Klein
Te nemen maatregelen:	<ul style="list-style-type: none"> • Leg kinderen goed uit welk gedeelte van de pan heet wordt en welk gedeelte niet. • Loop nooit weg bij het vuur • Niet spelen bij het vuur. • Bij het koken op de kookplaat is altijd een begeleider aanwezig. • Afgieten van kokend water gebeurt ALTIJD door een begeleider. • Er is altijd iemand aanwezig in het bezit van kinder-EHBO • De EHBO doos is altijd goed gevuld met benodigde spullen
Uit te voeren door:	Alle medewerkers van de Knutselkookclub
Hoe:	De groepsleiding houdt zich aan het protocol handelen bij ongevallen

Actieplan nr. 4

Beschrijving veiligheidsrisico:	Kind glijdt uit over de vloer door water van de handenwaskraan op de grond
Kans dat de situatie zich voordoet:	Klein
Te nemen maatregelen:	<ul style="list-style-type: none"> • Dweil eventueel gespat water meteen van de grond. • Leg de kinderen uit dat het water in de wasbak moet blijven.
Uit te voeren door:	Alle medewerkers van de Knutselkookclub

Hoe:	De groepsleiding houdt zich aan het protocol handelen bij ongevallen
------	--

Veiligheidsrisico's buiten

Actieplan nr. 1

Beschrijving veiligheidsrisico:	Kind rent de straat op tijdens het spelen
Kans dat de situatie zich voordoet:	Klein
Te nemen maatregelen:	<ul style="list-style-type: none"> • Leg kinderen duidelijk de regels uit. • Er is altijd een begeleider aanwezig
Uit te voeren door:	Alle medewerkers van de Knutselkookclub
Hoe:	De groepsleiding houdt zich aan het protocol handelen bij ongevallen.

Actieplan nr. 2

Beschrijving veiligheidsrisico:	Kind valt van de glijbaan
Kans dat de situatie zich voordoet:	Klein
Te nemen maatregelen:	<ul style="list-style-type: none"> • Controleer op zachte ondergrond. • Zorg dat de glijbaan droog is nadat het geregend heeft.
Uit te voeren door:	Alle medewerkers van de Knutselkookclub
Hoe:	De groepsleiding houdt zich aan het protocol handelen bij ongevallen

Bijlage 3: Ontruimingsplan & plattegrond

Wat te doen bij brand

Belangrijkste regels voor buitenschoolse opvang

- 1 **Blijf kalm**
- 2 **Alarmeer intern, bijvoorbeeld de receptie**
Druk (indien aanwezig) de handmelder in

- 3 **Bel de brandweer, 112**
Meld:
  - Wie u bent
  - Wat er brandt (prullenmand, apparatuur, e.d.)
  - Waar het brandt (adres, afdeling, verdieping)
  - Mensen in gevaar (hoe en waar)
- 4 **Begeleid de ontruiming volgens afgesproken ontruimings/vluchtplan, gebruik hierbij geen liften**

- 5 **Blus indien mogelijk maar neem daarbij geen risico's**
Ken de instructie van de blusser !

- 6 **Sluit bij het weggaan ramen en deuren**

- 7 **Ga naar de verzamelplaats**
- 8 **Controleer of iedereen in veiligheid is**
(Houdt appèl!)
- 9 **Meld u af bij het hoofd BHV**
(informatie over appèl)

Het gebruik van de brandblusser:

Blus altijd met de brand mee

Blus van onder naar boven en van voor naar achter, sta niet te dichtbij

Bij poederblussers met korte stoten blussen.
Zorg dat u reserve-voorraad overhoudt

Bestrijd geen grotere branden ook niet gezamenlijk, met meerdere blussers gelijk

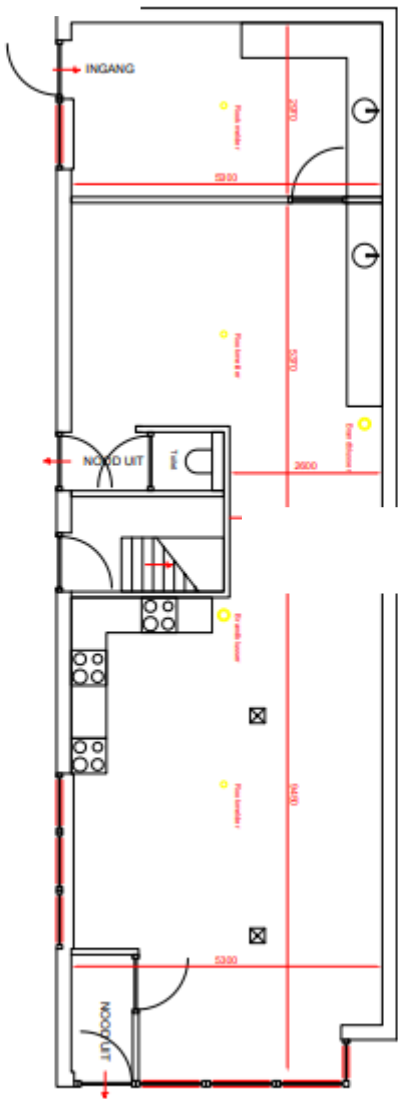

Pas op voor herontbranding

Blussers na gebruik direct laten hervullen

Knutselkookclub Marnixstraat 82 Haarlem
Totale oppervlak van de ruimte is 90m²

Bijlage 4: Huisregels

Algemene regels voor alle ruimtes

1. De verwarming /airco staat uit of op maximaal 20° C.
2. Ventilatie staat altijd aan.
3. Het schoonmaken gebeurt wanneer er zo min mogelijk kinderen zijn.
4. Stopcontacten zijn voorzien van vingerbeveiligers.
5. Schilderijen e.d. worden op een deugdelijke manier aan de muur bevestigd.

Algemene regels voor Ouders/verzorgers

1. Speelgoed dat door de kinderen zelf wordt meegenomen is op eigen risico.
2. Eigen verantwoordelijkheid voor het halen en brengen.
3. Aan- en afmelden bij de pedagogisch medewerker, zodat zij het kind op of van de lijst kan aan/afstrepen.
4. Kinderen gaan alleen met de ouders mee naar huis, tenzij jullie hebben aangeven dat hij/zij kind mag worden opgehaald door een ander.
5. Eigen verantwoordelijkheid voor jas/tas en de bezittingen die hier inzitten.
6. Pedagogisch medewerkers kunnen jullie daarop attenderen.

Regels voor (Pedagogisch) Medewerkers

1. Als je foto's wilt maken van de kinderen voor op onze social media, kijk je eerst de toestemmingsformulieren goed na.
2. Kapot speelgoed of keukengerei direct verwijderen.
3. Zichtbaar vuil direct verwijderen.
4. Natte vloeren meteen droogdweilen ivm gladheid.
5. Er staan geen schoonmaakmiddelen in de wc.
6. De pedagogisch medewerker controleert op papier gebruik en handen wassen.
7. Kinderen mogen spelen, knutselen en koken in de Knutselkookclub.
8. De kinderen mogen buitenspelen in de speeltuin voorzien van speeltoestel en speelgoed. Er is altijd een pedagogisch medewerker mee met de buiten spelende kinderen.

9. Kinderen mogen geen eten mee naar buiten nemen.
10. Als het erg zonnig is worden de kinderen ingesmeerd voor het buitenspelen.
11. Kinderen van 8 jaar en ouder mogen met de scherpere mesjes snijden. De jongere kinderen met de kiddycutters, plastic mesjes en indien nodig een beschermhandschoen.
12. Kinderen onder de 8 jaar mogen niet achter de kookplaat werken.
13. Kinderen van 8 jaar of ouder mogen onder begeleiding van een begeleider, met maximaal 2 kinderen tegelijk achter een kookplaat werken.
14. Kinderen mogen nooit kokend water afgieten (met uitzondering van de 11+ groep).
15. Kinderen mogen nooit spullen in of uit de oven halen (met uitzondering van de 11+ groep).
16. Bij het ophalen krijgen de kinderen altijd een veiligheidshesje van de Knutselkookclub aan.
17. Bij het lopend ophalen lopen de kinderen met een maatje en wachten bij het oversteken.
18. Bij het fietsend ophalen fietsen de kinderen elkaar en blijven dicht bij de begeleider.
19. We fietsen goed rechts en wachten bij het oversteken.
20. Bij met auto opgehaalde kinderen zijn er autostoeltjes aanwezig
21. De kinderen zitten in de auto altijd met een gordel vast

Algemene regels voor Kinderen

1. Wij schreeuwen niet.
2. Wij slaan, schoppen of duwen niet. Regel: Stop hou op! Daar houden wij ons aan.
3. Wij ruimen ons speelgoed, knutselmateriaal en kookgerei op.
4. Wij lopen binnen.
5. Wij pakken geen spullen af, wij spelen samen of vragen het aan elkaar.
6. Wij luisteren naar de pedagogisch medewerkers.
7. Wij respecteren elkaars mening en laten elkaar in onze waarde.
8. We pesten niet, er wordt niet gescholden en we doen elkaar geen pijn.
9. We luisteren naar elkaar en doen niet iets dat we niet willen.
10. Wij mogen spelen op de plekken die de pedagogisch medewerker heeft aangegeven voordat we naar buiten zijn gegaan.
11. Voordat wij aan tafel gaan, wassen wij onze handen.
12. Wij eten en drinken aan tafel.

Schoonmaak en afsluiting van de dag regels

1. Alles afwassen, afdrogen en terugzetten op zijn plek.
2. Tafels en keukenbladen schoonmaken.
3. Kookplaten schoonmaken.
4. Stoelen omgekeerd op de tafel.
5. Grof vegen.
6. Stofzuigen.
7. Dweilen.
8. Vaatwasser leeg laten lopen + uitzetten.
  - a. Stop eruit
  - b. Knop helemaal naar rechts draaien dan wordt het water eruit gezogen
  - c. Nadat het water gezogen is knop in middenstand zetten
9. Checken of alle ovens uitstaan.
10. Magnetron uit (rode schakel op verlengsnoer uit).
11. Verwarming op 15 graden zetten.
12. Lichten uit.
13. Deuren op slot draaien.

Conclusie

Veel gezondheidsrisico's hebben geen actie nodig. Deze risico's zijn opgenomen in protocollen/procedures. Wij gaan er vanuit dat iedereen op de locatie consequent volgens deze protocollen handelt. Om hiervoor te zorgen, worden deze protocollen besproken met het team tijdens de diverse overleggen. De protocollen/procedures waar het om gaan zijn: protocol Hygiëne en Protocol handelen bij ongevallen. Deze protocollen zijn in geprinte versie aanwezig in de Knutselkookclub.